

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی

شماره چاپ ۱۷۷۳

شماره ثبت ۶۹۷

دوره هفتم - سال سوم

تاریخ چاپ ۱۳۸۶/۳/۸

دو فوریتی

طرح اعاده بودجه خدماتی حمایتی زنان سرپرست خانوار و
معلولان به سازمان بهزیستی کشور

دوفوریت این طرح در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ ۱۳۸۶/۳/۸
مجلس شورای اسلامی به تصویب رسید.

اداره کل قوانین

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

نظر به اهمیت ویژه رسیدگی به وضعیت زنان سرپرست خانوار و معلولان تحت پوشش نیازمند و همچنین مشکلات ناشی از اجراء بند(ظ) تبصره(۱۴) قانون بودجه سال ۱۳۸۶ کل کشور که موجب

۱- بلا تکلیفی مددجویان و توان خواهان تحت پوشش سازمان بهزیستی برای دریافت مستمری ماهانه.

۲- ضرورت نظارت نمایندگان محترم مجلس بر بودجه اختصاصی.

۳- مخالفت کمیسیون های تخصصی و کمیسیون تلفیق و مرکز پژوهش های مجلس با بند(ظ) تبصره(۱۴).

۴- مغایرت بند(ظ) تبصره(۱۴) با قانون جامع تأمین زنان و کودکان بی سرپرست و بدسرپرست مصوب مجلس شورای اسلامی که در آنجا سازمان بهزیستی را متولی اجراء تعیین نموده است.

۵- غیربودجه ای بودن بند(ظ) تبصره(۱۴).

۶- ارائه خدمات تخصصی توسط مددکاران زن سازمان بهزیستی به زنان سرپرست خانوار باتوجه به تجربه کاری و توان و تخصص علمی مددکاران مذکور می باشد. لذا طرح زیر با قید دو فوریت تقدیم می گردد:

ایری - فروزش - نیکنام - صالحی - وارطان - افشاری - فلاحت پیشه - سجادیان - صنعتی - معتمد - بامری - سیدسبحان حسینی - دوست محمدی - پاک نژاد - مرجبا - قنبری - دانشیار - تحریری - جبارزاده - اللهیاری - رودکی - بیات - حق شناس -

سیدحسین هاشمی - محمود محمدی - دهقان - محمدتقی رهبر - دیرباز - دوگانی -
 محمد علیخانی - میرمراذهی - عاشوری - خاص احمدی - طلائی نیک - شاهرخی -
 جاسمی - شجاع پوریان - نیرومند - جهانبخش امینی - گرامی مقدم - عطارزاده - مظفری -
 سبحانی نیا - کامران - فتاحی - سادات موسوی - سیدحسن عباسی - فتح الله حسنونند -
 مدنی - سیدحسین حسینی - سعدونزاده - فخرالدین حیدری - آریمن منش - نصیری -
 رضائی - سودانی - سیدمرتضی موسوی - مطورزاده - مشیری - سعادت - حمید
 بهرامی - سیدجلال حسینی - سیدعماد حسینی - قمی - جعفرزاده - مرتضوی - اخوان -
 انصاری - امیرحسنخانی - ایران نژاد - بهمن محمدی - کبکی - سیدهادی طباطبائی -
 رجایی - سیدهاشمی - پورفاطمی - یزرگیان - مهدوی - ملکی - حسینی - مروسی -
 حبیبزاده - رضا رحمانی - زادسر - کاتوزیان - صدیقی - پرزگر - سیدعبدالله حسینی -
 ایمانی - ربیانی - ذوالانوار - جلو دارزاده - دینی - صادقزاده - غیائی - میرزائی -
 عسکری - حجازی فر

طرح اعاده بودجه خدماتی حمایتی زنان سرپرست خانوار و

معلولان به سازمان بهزیستی کشور

ماده واحده - از تاریخ تصویب این قانون بودجه خدماتی حمایتی زنان سرپرست
 خانوار و معلولان مندرج در قانون بودجه سال ۱۳۸۶ کل کشور از کمیته امداد امام خمینی (ره)
 کسر و به سرجمع بودجه سازمان بهزیستی کشور ردیف اعتباری «۳۱۵۰۰» افزوده می شود.

سوابق

بند «ط» تبصره (۱۴) قانون بودجه سال ۱۳۸۶ کل کشور مصوب ۱۳۸۵/۱۲/۲۵

ظ- به منظور بهبود خدمات به محرومین و اقشار آسیب‌پذیر و ساماندهی تمرکز خدمات قابل ارائه به آنان، خدمات حمایتی به محرومین و اقشار نیازمند توسط کمیته امداد امام خمینی (ره) و خدمات پیشگیری و توانبخشی توسط سازمان بهزیستی انجام می‌شود.

آیین‌نامه اجرایی این بند ظرف مدت یک‌ماه از زمان تصویب این قانون بنا به پیشنهاد مشترک وزارت رفاه و تأمین اجتماعی و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

بند «س» تبصره (۱۴) قانون بودجه سال ۱۳۸۶ کل کشور مصوب ۱۳۸۵/۱۲/۲۵

س- به منظور کمک به پیشگیری از بروز و تشدید آسیب‌های اجتماعی و ساماندهی آسیب‌دیدگان اجتماعی به ویژه کودکان خیابانی و بی‌سرپرست، دختران و زنان پناه‌جو، مبلغ پنجاه و شش میلیارد و هشتصد و هشتاد میلیون (۵۶,۸۸۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال اعتبار از ردیف ۱۳۱۵۰۰ (سازمان بهزیستی کشور) قسمت چهارم این قانون برای امور فوق اختصاص می‌یابد. وزارت کشور مسؤولیت نظارت بر حسن اجرای این بند را به عهده دارد.

ش- در اجرای مفاد قانون تأمین زنان و کودکان بی‌سرپرست مصوب ۱۳۷۱/۸/۲۴ و آیین‌نامه اجرایی مربوطه و در راستای سیاست توانمندسازی و کاهش فقر افراد نیازمند و اجرای مفاد ماده (۹۵) و بند (ج) ماده (۹۷) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران اعتبار مورد نیاز به مبلغ پانصد میلیارد (۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از محل ردیف ۵۰۳۹۳۵ قسمت چهارم این قانون به تناسب جمعیت مستمری‌بگیر در اختیار کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور قرار می‌گیرد تا صرف موارد مزبور شود.

بند «ب» تبصره (۱۵) قانون بودجه سال ۱۳۸۶ کل کشور مصوب ۱۳۸۵/۱۲/۲۵

ب- در راستای جبران اثرات حذف تدریجی یارانه‌ها بر اقشار آسیب‌پذیر و اجرای برنامه‌های رفاه و تأمین اجتماعی، اعتبار ردیف ۵۰۳۹۳۵ قسمت چهارم این قانون تحت عنوان اعتبار هدفمند کردن یارانه‌ها و کمک به اقشار آسیب‌پذیر، به مبلغ سه هزار میلیارد (۳,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال براساس پیشنهاد وزارت رفاه و تأمین اجتماعی و تأیید سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور در اختیار دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط قرار می‌گیرد تا برای حمایت از اقشار آسیب‌پذیر به شرح زیر هزینه شود:

- اجرای قانون حمایت از زنان و کودکان بی‌سرپرست
- اجرای قانون حمایت از معلولین
- حمایت از خانواده‌های آسیب‌دیده اجتماعی نیازمند

- حمایت از خانواده‌های آسیب‌دیده حوادث و سوانح
- تأمین بخشی از هزینه‌های تحصیلی و تغذیه‌دانش‌آموزان مناطق محروم
- کاهش فقر غذایی خانواده‌های کم‌درآمد
- کمک به طرح معیشتی طلاب
- بیست و پنج درصد (۲۵٪) از اعتبار فوق‌الذکر در اختیار وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی قرار می‌گیرد تا برای پرداخت دبه بیماران هموفیلی و حمایت از بیماران خاص (هموفیلی، تالاسمی، دیالیزی، سرطان خون و ام‌اس)، صعب‌العلاج، سرطانی، الزایمر و کمک به تأمین هزینه بیماران که دچار هزینه‌های تحمل‌ناپذیر هستند هزینه نماید.

بند «تبصره (۱۵) قانون بودجه سال ۱۳۸۶ کل کشور مصوب ۱۳۸۵/۱۲/۲۵»

د - به منظور توسعه عدالت اجتماعی و کاهش فقر غذایی، معادل سی و پنج درصد (۳۵٪) اعتبارات پیش‌بینی شده ردیف ۵۰۳۶۵۹ قسمت چهارم این قانون به منظور افزایش بارانه مواد غذایی خانواده‌های کم‌درآمد، زنان و کودکان بی‌سرپرست، مددجویان تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان‌بهبیستی کشور و همچنین جمعیت ساکن در مناطق کمتر توسعه‌یافته اختصاص می‌یابد.

ساز و کار اجرایی این بند شامل تعیین خانوارهای مشمول و کالاهای هدف و نحوه اختصاص آن و نیز تعیین دستگاه‌های اجرایی مباشر بنا به پیشنهاد مشترک سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و وزارت رفاه و تأمین اجتماعی به تصویب شورای اقتصاد می‌رسد.

قانون جامع حمایت از حقوق معلولان

ماده ۱ - دولت موظف است زمینه‌های لازم را برای تأمین حقوق معلولان، فراهم و حمایت‌های لازم را از آنها به عمل آورد.

تبصره - منظور از معلول در این قانون به افرادی اطلاق می‌گردد که به تشخیص کمیسیون پزشکی سازمان‌بهبیستی بر اثر ضایعه جسمی، ذهنی، روانی یا توأم؛ اختلال مستمر و قابل توجهی در سلامت و کارآیی عمومی وی ایجاد گردد، به طوری که موجب کاهش استقلال فرد در زمینه‌های اجتماعی و اقتصادی شود.

ماده ۲ - کلیه وزارتخانه‌ها، سازمانها و مؤسسات و شرکتهای دولتی و نهادهای عمومی و انقلایی موظفند در طراحی، تولید و احداث ساختمانها و اماکن عمومی و معابرو وسایل خدماتی به نحوی عمل نمایند که امکان دسترسی و بهره‌مندی از آنها برای معلولان همچون افراد هادی فراهم گردد.

تبصره ۱ - وزارتخانه‌ها، سازمانها و مؤسسات و شرکتهای دولتی و نهادهای عمومی و انقلابی موظفند جهت دسترسی و بهره‌مندی معلولان، ساختمانها و اماکن عمومی، ورزشی و تفریحی، معابر و وسایل خدماتی موجود را در چارچوب بودجه‌های مصوب سالانه خود مناسب‌سازی نمایند.

تبصره ۲ - شهرداریها موظفند از صدور پروانه احداث و یا پایان کار برای آن تعداد از ساختمانها و اماکن عمومی و معابری که استانداردهای تخصصی مربوط به معلولان را رعایت نکرده باشند خودداری نمایند.

تبصره ۳ - سازمان بهزیستی کشور مجاز است بر امر مناسب‌سازی ساختمانها و اماکن دولتی و عمومی دستگاههای مذکور در ماده فوق نظارت و گزارشات اقدامات آنها را درخواست نماید.

تبصره ۴ - آئین‌نامه اجرایی ماده فوق ظرف سه ماه مشترکاً توسط وزارت مسکن و شهرسازی، سازمان بهزیستی کشور و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۳ - سازمان بهزیستی کشور موظف است در چارچوب اعتبارات مصوب در قوانین بودجه سالانه اقدامات ذیل را به عمل آورد:

الف - تأمین خدمات توانبخشی، حمایتی، آموزشی و حرفه‌آموزی مورد نیاز معلولان با مشارکت خانواده‌های معلولان و همکاری بخش غیردولتی (خصوصی، تعاونی، خیریه) و پرداخت یارانه (کمک هزینه) به مراکز غیردولتی و خانواده‌ها.

ب - گسترش مراکز خاص نگهداری، آموزشی و توانبخشی معلولان واجد شرایط (معلولان نیازمند، معلولان بی‌سرپرست، معلولان مجهول‌الیهویه، معلولان با ناهنجاریهای رفتاری) با همکاری بخش غیردولتی و پرداخت تسهیلات اعتباری و یارانه (کمک هزینه) به آنها.

ج - تأمین و تحویل وسایل کمک توانبخشی مورد نیاز افراد معلول.

د - گسترش کارگاههای آموزشی، حمایتی و تولیدی معلولان و ارائه خدمات توانبخشی حرفه‌ای به معلولان جهت توانمندسازی آنان.

تبصره - کارگاههای آموزشی، حمایتی و تولیدی معلولان موضوع ماده فوق از شمول قانون کار مصوب ۱۳۶۹، ۸، ۲۹، مستثنی خواهد بود.

ماده ۴ - معلولان می‌توانند در استفاده از امکانات ورزشی، تفریحی، فرهنگی و وسایل حمل و نقل دولتی (مترو، هواپیما، قطار) از تسهیلات تیمه‌بها بهره‌مند گردند.

تبصره - وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان تربیت بدنی و شهرداریها موظفند کتابخانه، اماکن ورزشی، پارک و اماکن تفریحی خود را به نحوی احداث و تجهیز نمایند که امکان بهره مندی معلولان فراهم گردد.

ماده ۵ - افراد تحت سرپرستی معلولان با معرفی سازمان بهزیستی کشور تحت پوشش بیمه خدمات درمانی و معلولان تحت پوشش بیمه خدمات درمانی و بیمه مکمل درمانی قرار می گیرند.

ماده ۶ - یکی از فرزندان اولیائی که خود ناتوان و معلول بوده (هر دو یا یکی از آنها معلول باشد) و یا حداقل دو نفر از فرزندان آنها ناتوان و معلول باشد از انجام خدمت وظیفه عمومی معاف می گردد.

تبصره - همسرانی که زن ناتوان و معلول خود را سرپرستی می نمایند سادامی که سرپرستی همسر ناتوان و معلول را برعهده داشته باشند از انجام خدمت وظیفه عمومی معاف می گردند.

ماده ۷ - دولت موظف است جهت ایجاد فرصت های شغلی برای افراد معلول تسهیلات ذیل را فراهم نماید:

الف - اختصاص حداقل سه درصد (۳٪) از مجوزهای استخدامی (رسمی، پیمانی، کارگری) دستگاههای دولتی و عمومی اعم از وزارتخانه ها، سازمانها، مؤسسات، شرکتها و نهادهای عمومی و انقلابی و دیگر دستگاههایی که از بودجه عمومی کشور استفاده می نمایند به افراد معلول واجد شرایط.

ب - تأمین حق بیمه سهم کارفرما توسط سازمان بهزیستی کشور و پرداخت آن به کارفرمایانی که افراد معلول را به کار می گیرند.

ج - پرداخت تسهیلات اعتباری به واحدهای تولیدی، خدماتی، عمرانی و صنفی و کارگاههای تولیدی حمایتی در مقابل اشتغال افراد معلول به میزانی که در قوانین بودجه سالانه مشخص می گردد.

د - پرداخت تسهیلات اعتباری خود اشتغالی (وجوه اداره شده) به افراد معلول به میزانی که در قوانین بودجه سالانه مشخص می گردد.

ه - پرداخت تسهیلات اعتباری (وجوه اداره شده) جهت احداث واحدهای تولیدی و خدماتی اشتغالزا به شرکتها و مؤسساتی که بیش از شصت درصد (۶۰٪) سهام و سرمایه آنها متعلق به افراد معلول است.

و - اختصاص حداقل شصت درصد (۶۰٪) از پستهای سازمانی تلفنچی (اپراتور تلفن) دستگاهها، شرکتهای دولتی و نهادهای عمومی به افراد نابینا و کم بینا و معلولان جسمی، حرکتی.

ز - اختصاص حداقل شصت درصد (۶۰٪) از پستهای سازمانی متصدی دفتری و ماشین نویسی دستگاهها، شرکتها و نهادهای عمومی به معلولین جسمی، حرکتی.

تبصره ۱ - کلیه وزارتخانه‌ها، سازمانها، مؤسسات و شرکتهای دولتی و نهادهای عمومی و انقلابی مجازند تا سقف مجوزهای استخدامی سالانه خود، افراد نابینا و ناشنوا و معلولین ضایعات نخاعی واجد شرایط را رأساً به صورت موردی و بدون برگزاری آزمون استخدامی به کار گیرند.

تبصره ۲ - سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور موظف است سه درصد (۳٪) از مجوزهای استخدامی سالانه وزارتخانه‌ها، سازمانها، مؤسسات دولتی، شرکتهای و نهادهای عمومی و انقلابی را کسر و در اختیار سازمان بهزیستی کشور قرار دهد تا نسبت به برگزاری آزمون استخدامی اختصاصی برای معلولین واجد شرایط با همکاری سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور اقدام و معلولین واجد شرایط پذیرفته شده را حسب مورد به دستگاه مربوطه معرفی نماید.

تبصره ۳ - سازمان بهزیستی کشور مجاز است در قالب اعتبارات مصوب خود، صندوق فرصتهای شغلی معلولان و مددجویان بهزیستی را ایجاد و اساسنامه آن را به تصویب هیأت وزیران برساند.

تبصره ۴ - سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور موظف است آموزشهای لازم فنی و حرفه‌ای را متناسب با بازار کار برای معلولان به صورت رایگان و تلفیقی تأمین نماید.

ماده ۸ - معلولان نیازمند واجد شرایط در سنین مختلف می‌توانند با معرفی سازمان بهزیستی کشور از آموزش رایگان در واحدهای آموزشی تابعه وزارتخانه‌های آموزش و پرورش، علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دیگر دستگاههای دولتی و نیز دانشگاه آزاد اسلامی، بهره‌مند گردند.

تبصره - آئین‌نامه اجرایی این ماده مشترکاً توسط سازمان بهزیستی کشور و وزارتخانه‌های مذکور و دانشگاه آزاد اسلامی ظرف مدت دو ماه پس از ابلاغ این قانون تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۹ - وزارت مسکن و شهرسازی، بانک مسکن و بنیاد مسکن انقلاب اسلامی موظفند حداقل ده درصد (۱۰٪) از واحدهای مسکونی احداثی استیجاری و ارزان قیمت خود را به معلولان نیازمند فاقد مسکن اختصاص داده و با معرفی سازمان بهزیستی کشور در اختیار آنان قرار دهند.

تبصره ۱ - سیستم بانکی کشور مکلف است، تسهیلات اعتباری یارانه دار مورد نیاز احداث و خرید مسکن معلولان را تأمین و به معلولان یا تعاونی‌های آنها و یا مؤسسات خیریه‌ای که برای معلولان، مسکن احداث می‌نمایند پرداخت کند.

تبصره ۲ - سازمان ملی زمین و مسکن موظف است زمین مورد نیاز احداث واحدهای مسکونی افراد معلول فاقد مسکن را به نرخ کارشناسی تهیه و در اختیار افراد مذکور و یا تعاونی‌ها و مؤسسات خیریه‌ای که برای آنان مسکن احداث می‌نمایند قرار دهد.

تبصره ۳ - معلولان از پرداخت هزینه های صدور پروانه ساختمانی، آماده سازی زمین و عوارض نوسازی معاف می گردند.

تبصره ۴ - سازمان بهزیستی کشور موظف است در قالب اعتبارات مصوب خود در قوانین بودجه سالانه و کمکهای یارانه ای اشخاص حقیقی و حقوقی نسبت به احداث واحدهای مسکونی برای معلولان و مددجویان اقدام و مالکیت یا بهره برداری آنها را مطابق آئین نامه ای که سازمان بهزیستی کشور با همکاری وزارت مسکن و شهرسازی و سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران می رسد به معلولان و مددجویان واجد شرایط واگذار نماید.

ماده ۱۰ - میزان کمک هزینه (یارانه) پرداختی سازمان بهزیستی کشور به مراکز غیر دولتی (روزانه و شبانه روزی) بابت نگهداری، خدمات توانبخشی و آموزشی و حرفه آموزی معلولان همه ساله با در نظر گرفتن نرخ تمام شده خدمات و تورم سالانه مشترکاً توسط سازمان بهزیستی کشور و سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و وزارت بازرگانی تهیه و قبل از خرداد ماه هر سال به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۱۱ - مرکز آمار ایران مکلف است در سرشماری های عمومی جمعیت کشور به نحوی برنامه ریزی نماید که جمعیت افراد معلول به تفکیک نوع معلولیت آنها مشخص گردد.

ماده ۱۲ - سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران موظف است حداقل دو ساعت از برنامه های خود را در هر هفته در زمان مناسب به برنامه های سازمان بهزیستی کشور و آشنایی مردم با توانمندیهای معلولین اختصاص دهد.

ماده ۱۳ - سازمان بهزیستی کشور موظف است با ایجاد ساز و کار مناسب، نسبت به قیومست افراد معلول اقدام نماید، دادگاهها موظفند در نصب یا عزل قیم افراد معلول صرفاً از طریق سازمان مذکور عمل و مبادرت به صدور حکم نمایند.

تبصره ۱ - سازمان بهزیستی کشور موظف است جهت دفاع از حقوق افراد معلول، در محاکم قضائی وکیل تعیین نموده و به دادگاه مربوطه معرفی کند.

تبصره ۲ - سازمان بهزیستی کشور مجاز است در موارد ضروری جهت جلوگیری از تضییع حقوق معلولان بی سرپرست به نمایندگی از آنها در دادگاهها طرح دعوا و دادخواهی نماید.

تبصره ۳ - آئین نامه اجرایی این ماده ظرف مدت سه ماه مشترکاً توسط سازمان بهزیستی کشور و وزارت دادگستری تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۱۴ - مؤدیان مالیاتی می توانند از طریق سازمان بهزیستی کشور و با نظارت آن جهت احداث مراکز توانبخشی، درمانی و حرفه آموزی و مسکن مورد نیاز افراد معلول اقدام نمایند. گواهی هزینه مؤدیان مالیاتی در موارد فوق که به تأیید سازمان بهزیستی کشور رسیده باشد به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی آنان تلقی می گردد.

تبصره - آئین نامه اجرایی این ماده مشترکاً توسط سازمان بهزیستی کشور و وزارت امور اقتصادی و دارایی ظرف مدت سه ماه پس از ابلاغ قانونی تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۱۵ - رؤسای سازمانهای بهزیستی استانها مجازند در جلسات شورای برنامه ریزی و توسعه استان و گروههای کاری آن به عنوان عضو شرکت نمایند.

تبصره - به منظور کمک به اشتغال معلولان و مددجویان، رئیس سازمان بهزیستی کشور مجاز است در جلسات شورای عالی اشتغال شرکت نماید.

ماده ۱۶ - اعتبار مورد نیاز اجرای این قانون از محل منابع زیر تأمین می گردد:

۱ - از محل اعتباراتی که دستگاهها و نهادها حسب وظایف قانونی در قوانین بودجه سالانه منظور می نمایند.

۲ - از محل اعتبارات هزینه ای و تملک سرمایه ای سازمان بهزیستی کشور که تاکنون از محل اعتبارات مذکور خدمات لازم را به معلولان ارائه می داده است.

۳ - از محل وجوه واصله از اجرای طرح هدفمند کردن یارانه ها در کشور.

۴ - از محل صرفه جویی در هزینه های دستگاهها، شرکتهای دولتی و نهادهای عمومی که میزان سالانه آن برای هر یک از دستگاهها و شرکتهای و نهادها را هیأت وزیران مشخص می نماید.

تبصره ۱ - آئین نامه اجرایی این ماده توسط سازمان بهزیستی کشور و سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

تبصره ۲ - آن تعداد و یا بخشی از مواد این قانون که نیاز به اعتبار جدید داشته باشد مادامی که اعتبار لازم از محل منابع مذکور در این ماده تأمین نگردد، اجرا نخواهد شد.

قانون فوق مشتمل بر شانزده ماده و بیست و چهار تبصره در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ شانزدهم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و هشتاد و سه مجلس شورای اسلامی تصویب و نظر شورای نگهبان در مهلت مقرر موضوع اصل نود و چهارم (۹۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران واصل نگردید.

قانون تأمین زنان و کودکان بی سرپرست

ماده ۱ - به پیروی از تعالیم عالیله اسلام در جهت حفظ شئون و حقوق اجتماعی زن و کودک بی سرپرست و زدودن آثار فقر از جامعه اسلامی و به منظور اجرای قسمتی از اصل بیست و یکم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، زنان و کودکان بی سرپرستی که تحت پوشش قوانین حمایتی دیگری نیستند از حمایتهای مقرر در این قانون بهره مند خواهند شد.

ماده ۲ - مضمولان این قانون عبارتند از:

۱ - زنان بیوه - بیوه به زمانی اطلاق می شود که به عقد ازدواج (دائم یا منقطع) درآمده و سپس به یکی از دلایل طلاق، فوت شوهر، فسخ عقد، صدور حکم موت فرضی، بذل سمدت و یا انقضای مدت در نکاح منقطع، شوهر خود را از دست داده باشند.

- ۲- زنان پیر و سالخورده - زنان بی سرپرست و مستی هستند که قادر به تأمین معاش خود نباشند.
- ۳- سایر زنان و دختران بی سرپرست - به زنان و دخترانی اطلاق می شود که بنا به طلبی از قبیل: مفقودالامر شدن یا از کارافتادگی سرپرست، به طور دائم یا موقت بدون سرپرست (نان آور) می مانند.
- ۴- کودکان بی سرپرست - به کودکانی اطلاق می شود که بنا به هر علت و به طور دائم یا موقت، سرپرست خود را از دست داده باشند.
- تبصره ۱ - پسران موضوع بند ۴ این ماده تا رسیدن به حداقل سن قانونی (متدرج در قانون کار) و دختران تا زمانی که ازدواج نمایند مشمول این قانون باقی خواهند ماند مگر این که تحت سرپرستی قرار گیرند یا به نحوی تمکن مالی بیابند.
- تبصره ۲ - پسرانی که ادامه تحصیل دهند به شرط وجود اعتبار تا پایان تحصیل مشمول مفاد این قانون می باشند.
- ماده ۳ - زنان و کودکان بی سرپرست که به هر نحو از مستمری های بازنشستگی، از کارافتادگی و بازماندگان بهره مند می شوند و یا از تمکن مالی برخوردار باشند از شمول مقررات این قانون خارج هستند.
- ماده ۴ - حمایت های موضوع این قانون عبارتند از:
- ۱- حمایت های مالی شامل تهیه وسایل و امکانات خودکفایی یا مقرری نقدی و غیر نقدی به صورت تسویتی یا مستمر.
 - ۲- حمایت های فرهنگی، اجتماعی شامل ارائه خدماتی نظیر خدمات آموزشی (تحصیلی)، تربیتی، کاریابی، آموزش حرفه و فن جهت ایجاد اشتغال، خدمات مشاوره ای و مددکاری جهت رفع مسائل و مشکلات زندگی مشمولان و به وجود آوردن زمینه ازدواج و تشکیل خانواده.
 - ۳- نگهداری روزانه یا شبانه روزی کودکان و زنان سالمند بی سرپرست در واحدهای بهزیستی یا واگذاری سرپرستی و نگهداری این گونه کودکان و زنان به افراد واجد شرایط.
- تبصره - کلیه مشمولان واجد شرایط که از سلامتی جسمی و روانی برخوردارند به تشخیص مددکاران ذریع، جهت شرکت در دوره های آموزش حرفه ای و کاریابی معرفی می شوند.
- ماده ۵ - میزان و مدت پرداخت مقرری ماهیانه طبق آیین نامه ای تعیین می گردد که بنا به پیشنهاد سازمان بهزیستی کشور به تصویب هیأت وزیران می رسد.
- تبصره - پرداخت مقرری نقدی و غیر نقدی تا احراز موارد متدرج در ماده (۶) این قانون ادامه خواهد یافت.
- ۶- در موارد زیر مقرری مشمولان قطع خواهد شد.
- ۱- در صورت ازدواج، رجوع یا تحت تکفل قرار گرفتن.
 - ۲- یافتن تمکن مالی.
 - ۳- خودداری از شرکت در دوره های آموزشی (تحصیلی) و آموزش بدون عذر موجه.
 - ۴- امتناع از قبول شغل مناسب پیشنهادی.
- تبصره - در صورت محکومیت کیفری که منجر به بازداشت و زندان شود، مقرری مربوط در مدت

محکومیت قطع خواهد شد.

ماده ۷ - هر کس بر اساس اسناد و گواهی‌ها خلاف یا با توسل به عناوین تقلبی از مزایای مقرر در این قانون به نفع خود استفاده نماید به رد عین یا معادل کمکهای نقدی و غیر نقدی دریافتی و نیز تا دو برابر آن جریمه محکوم می‌شود و چنانچه موجبات استفاده اشخاص ثالث را من غیر حق فراهم نماید به جزای نقدی تا سه برابر مزبور محکوم خواهد شد.

تبصره ۱ - کلیه خسارات و وجوه حاصله از جرائم نقدی مقرر در این قانون جزء درآمد اختصاصی سازمان بهزیستی و در یک ردیف درآمد و هزینه مستقل همه ساله در قانون بودجه منظور و طبق آیین نامه‌ای که به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید هزینه می‌گردد.

تبصره ۲ - سازمان بهزیستی می‌تواند از هدایا و کمکهای اشخاص حقیقی و حقوقی در جهت اجرای این قانون استفاده نماید.

ماده ۸ - چنانچه مشمولان این قانون، اشتغال، ازدواج یا رجوع خود را مکتوم داشته و مقرری دریافت دارند، برابر ماده ۷ این قانون مورد پیگرد قرار خواهد گرفت.

ماده ۹ - سازمان بهزیستی کشور مجری این قانون خواهد بود و موظف است آیین نامه‌های اجرایی مربوط را ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ قانون با هماهنگی کلیه نهادها و دستگاه‌های ذیربط تهیه و جهت تصویب به هیأت وزیران تقدیم نماید.

تبصره - اجرای این قانون مانع از انجام وظایف قانونی و موارد پیش‌بینی شده در اساسنامه کمیته اسداد امام خمینی (ره) نمی‌باشد و کمیته مزبور در چارچوب وظایف قانونی خویش کماکان نسبت به ارائه خدمات مربوط ادامه خواهد داد.

ماده ۱۰ - کلیه وزارتخانه‌ها، سازمانهای دولتی و وابسته به دولت، مؤسسات عمومی و سازمانهایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام می‌باشد موظفند همکاریهای لازم را در زمینه اجرای این قانون با سازمان بهزیستی کشور معمول دارند.

قانون فوق مشتمل بر ده ماده و هشت تبصره در جلسه روز یکشنبه بیست و چهارم آبان ماه یک هزار و سیصد و هفتاد و یک مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۷۱.۸.۲۷ به تأیید شورای نگهبان رسیده است.

رئیس مجلس شورای اسلامی - علی‌اکبر ناطق نوری